

การจัดการอาชีวศึกษากับการเข้าสู่อาเซียน : การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การเป็นเจ้าของกิจการ

โดย ครูฤกษ์ชัย เพ็ชรคง
แผนกวิชาเทคนิคพื้นฐาน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ปัจจุบันนี้เราจะเห็นได้ว่าการที่ประเทศส่วนใหญ่ในอาเซียนมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์สูงนั้น ทำให้สัดส่วนของความต้องการกำลังแรงงานสูงขึ้น และคนในวัยแรงงานจะเป็นกลุ่มที่ได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางภาคเศรษฐกิจมากที่สุดโดยเฉพาะกลุ่มที่เพิ่งจบการศึกษา ดังนั้น หากประเทศไทยมีกำลังแรงงานที่มีศักยภาพและความสามารถที่ย่อมส่งผลกระทบต่อ “คุณภาพทรัพยากรมนุษย์” ที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการเติบโตเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งกำลังแรงงานส่วนหนึ่งมาจากการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ดังนั้น เด็กที่จบจากสถาบันอาชีวศึกษาในปัจจุบันต้องมีคุณภาพในระดับฝีมือแรงงานขั้นสูง มิฉะนั้นจะไม่สามารถแข่งขันสู้ประเทศอื่นๆในตลาดแรงงานได้ และอาจนำมาสู่ภาวะการว่างงานในที่สุด ซึ่งจากสภาพปัจจุบัน ถ้าเข้าไปสำรวจสภาพแรงงานในสถานประกอบการต่างๆ จะพบข้อมูลที่น่าตกใจ เพราะเราเริ่มพบว่ากำลังแรงงานคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่บางแห่งแทบไม่มีคนไทยเลย แต่เป็นแรงงานจากต่างชาติเกือบทั้งหมด เช่นตำแหน่งพนักงาน โรงแรมแห่งหนึ่ง พนักงานส่วนใหญ่เป็นชาวเวียดนามทั้งหมดร่วม 100 คน สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณเตือนให้หน่วยงานต่างๆของรัฐต้องไตร่ตรองและวางแผนรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้

จากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น การผลิตช่างฝีมือแรงงานด้านอาชีวศึกษาอาจต้องเปลี่ยนจุดเน้นใหม่ นอกเหนือจากการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นช่างฝีมือแรงงานขั้นสูงแล้ว สิ่งที่จะต้องเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรคือแนวคิดการเป็นเจ้าของกิจการด้วยตนเอง วิชาการเรียนแบบดั้งเดิมอาจต้องมีการเปลี่ยนมุมมองเป้าหมายของอาชีวศึกษาอาจไม่ใช่เพื่อผลิตให้เป็นเพียงลูกจ้างแรงงานเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งจากแนวคิดนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้มีการจัดตั้ง “ศูนย์บ่มเพาะอาชีวะ” ที่จะสนับสนุน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาของสอศ.สร้างธุรกิจระหว่างเรียน และมีนโยบายกระตุ้นให้วิทยาลัยสังกัด สอศ. ทุกแห่ง จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาขึ้น โดยความคืบหน้าล่าสุดคือการยกสถานะของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีศักยภาพเข้มแข็งให้เป็นหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ : ABI (Authorizes Business Incubators) แต่ปัจจุบันยังพบว่าผู้จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ออกไปประกอบอาชีพส่วนตัวแต่ละปีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากส่วนใหญ่มุ่งไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น การปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือแนวคิดในการจัดการอาชีวศึกษา อันดับแรก คงต้องเปลี่ยนมุมมองจากตัวครูผู้สอนก่อนว่าจะจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะส่งเสริมความคิดการเป็นเจ้าของกิจการให้เกิดขึ้นได้

ดังนั้น “การพัฒนา กลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีทางทักษะวิชาชีพและการมีแนวคิดในการเป็นเจ้าของกิจการ จะเป็นรากฐานและการวางระบบการพัฒนาคน ของไทยให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่าการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลกและภูมิภาคอาเซียน